

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Die Lunæ: De virtutibus, zelo, & scientia quæ debent inesse Sacerdoti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

1. **C**onsidera, Apostolum 1. ad Timoth. 3. velle ut Episcopus, id est, qui intendit curæ animarum, quomodo, non sit superbus, 2. non iracundus, 3. non iniquus, 4. non percussor, vel manu, vel lingua, id est, detractor & calumniator, 5. non vinolentus, 6. non turpis lucri cupidus, nec avarus, 7. ut sit irreprehensibilis, id est, quem nemo jure queat reprehendere, quique nullam det occasionem justæ querelæ, vel etiam qui nullius mali sibi sit conscius.

2. Considera, idcirco tantam perfectionem ab Apostolo exigi in Sacerdote, quia, ut omnes Patres docent, quo quis est sublimioris status & ordinis, hoc ad ampliore virtutum perfectionem tenetur, secundum illud Lucæ 12. *Cui plus datum est, plus exigitur ab illo.* & Sap. 6. *Judicium durissimum in his qui præsumunt, & potentes potenter tormenta patientur.* Et S. Gregorius. Sic Prælati inquit, tot coronas sibi multiplicat, quod Deo animas lucrifacit, sic si perversa perpetrat, tot mortibus dignus est, quot ad subditos suæ perditionis exempla transmittit.

3. Considera, Sacerdotem debere esse omnium virtutum, maxime autem fidei, spei, charitatis in Deum & proximum, humilitatis, pietatis & castitatis, speculum & exemplar: si enim Lux est mundi, & lucerna super candelabrum posita, debet luce doctrinæ suæ, & vitæ exemplaris illustrare omnes, *Matth. 5.* Si Sal est terræ, debet omnes à corruptione peccati conservare, si Pater & Magister est subditorum fidelium, debet in se ostendere exempla quæ omnes imitentur.

Debet enim Sacerdos esse speculum pietatis, & modestiæ, in quo relucent imago Christi, ad cuius exemplum homines sæculares vitam & actiones suas conformare conentur. Nihil decet esse in ipsius verbis leve, nihil in oculis, nihil in gestibus nisi moderatum & verecundum. Dum quidam Sacerdos joculos interrogasset D. Thomam Aquinatem, an non videret bovem in aere volantem, & hic statim oculos ad spectandum sustulisset, derisit Sacerdos illius simplicitatem, quod hoc crederet. Respondit autem vir Sanctus, Facilius ego crederem bovem volare, quam Sacerdotem mentiri.

4. Considera, Sacerdotem debere habere divinæ Scripturæ, rerumque Theologicarum pro officii magnitudine conjunctam scientiam & sapientiam, & ut Apostolus monet Timoth. 1. cap. 4. *Attendere Lætiis, exhortationi, doctrinæ.* Quilibet enim Sacerdos curam habens animarum, tenetur exponere Evangelium, & Catechesin fidei Christianæ tradere, & eos qui contradicunt redarguere. Si enim S. Petrus Episc. 1. cap. 3. vult omnes esse paratos ad satisfaciendum omni poscenti de fide, qua in ipsis est: quanto magis debent esse Sacerdotes, quia aliorum sunt Magistri & Doctores? Quid turpius est, quam Sacerdotem non posse respondere alicui mulierculæ, vel adolescentulo hæretico objectanti, ut hoc tempore sit, Scripturæ sacræ testimonia? Unde Chrysostomus scribit, Sacerdotem in omnibus debere esse sapientissimum, & mille instructum oculis, ut non solum sibi, sed etiam toti populo serviat. Deus verò apud Osee Prophetam comminatur imperitis repulsam à dignitate Sacerdotii. *Quia, inquit, cap. 4. tu scientiam repulsi repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi.* Unde patet quantum delinquat, & suo muneri desit Sacerdos, qui

Considera secundò, Quantam apud omnes æstimationem & venerationem conciliare debeat ordinis Sacerdotalis excellentia & perfectio, & quantam Deo & Ecclesiæ injuriam faciat Sacerdos, qui Ordinem illum malâ vitâ, & pravo exemplo commaculat. Constantinus Imperator tantopere Sacerdotes veneratus est, ut dixerit: Si Sacerdotem viderem peccantem, ne ab aliis videretur, pallio meo illum contegerem. S. Martinus Episcopus Turon. prandens cum Cæsare, prius focio suo, quod esset Sacerdos, poculum porrexit, quàm Cæsari. B. Ambrosius dicit Regum ac Principum colla genibus submitti Sacerdotum, eosque osculatâ eorum dexterâ credere se eorum orationibus adjuvari. B. Gelasius Papa in Epist. ad Anastasium Imperatorem. Duo sunt, inquit, Imperator, quibus principaliter hic mundus regitur. Auctoritas sacra Pontificum, & Regalis potestas, in quibus tanto gravius est pondus Sacerdotum, quanto etiam pro ipsis Regibus in divino examine sunt reddituri rationem.

Considera 2. Hic sanctissimos quosque ob summam ejus dignitatem refusisse Sacerdotium, ut S. Antonium, S. Pachomium, S. Benedictum, & S. Franciscum, cui hærenti, an fieri deberet Sacerdos, cum esset Diaconus, in via occurrit Angelus, gestans vitrum per lucidum clarissimo liquore plenum, dixitque, Sacerdotis animam similem esse debere illi liquori: Unde ille Sacerdos fieri noluit, quia tantam suæ animæ puritatem esse non putavit. Multi quoque Sancti & ætate proveci Eremitæ monasteria deseruere, ne ad Sacerdotium provehentur, alii verò jam ad illud proveci, vel etiam ad Episcopatum, in remotas terras abierunt, ne agnoscerentur, ut Joannes Silentarius, & alii. S. Marcus quoque dicitur sibi abscidisse pollicem, ne fieret Sacerdos, & S. Ammonius aures, ne fieret Episcopus. Et ego, quomodo in hac dignitate megero? Quæ pietate erga Deum? Quæ ædificatione erga proximum? Hic vita antea facta seridè consideranda est, & nova melioris vitæ proposita Deo offerenda.

Considera 3. Dignitatem Sacerdotum novæ legis, summi ex duplici potestate illis collata, ordinis, & jurisdictionis. Ratione Ordinis possunt consecrare Corpus & Sanguinem Domini, ratione Jurisdictionis possunt homines absolvere à peccatis, & Ecclesiam gubernare. 2. Expende quam admiranda sit illa potestas consecrandi. Magnum beneficium credimus præstitum Josue, quod imperio suo fecerit sistere solem. *obediente Domino*, ut loquitur Scriptura Josue 10. *Voci hominis*, sed multò majus præstitum est cuique Sacerdoti. Ille enim fecit stare solem, ubi ante erat, at Sacerdos sistit Christum in cælo existentem, ubi ante non erat, id est, in altari: illi creatura obedivit, huic creator: illi sol semel loquenti obtemperavit, huic Deus, quoties verba consecrationis eloquitur, obedit. Quis Sacerdos tam stupidus est, qui considerans tam stupendam Christi erga se obedientiam, summi Regis ad subditum, Dei ad creaturam, non vicissim libenter obtemperet Dei mandatis? Quis cum B. Joanne Baptista non dicat, *Matth. 5. Ego à te debui baptizari, tibi debui obedire, & tu venis ad me*, tu mihi obedis? O me ingratum, & indignum!

Suscipe Domine deinceps universam vitam & operam meam, accipe intellectum & voluntatem, corpus & animam, ut in statu Sacerdotii tam sancto me totum tibi & proximo seridè & sanctè impendam: tribue mihi tuum amorem & hanc gratiam, & nihil ultra posco in rebus creatis. *Addendo alia, qua affectui suggeret.*

Arde
Kin

Theo
logia

D. 11
2. 8

otio, aut negotiis secularibus vacans, negligit operam impendere utili studio, & lectioni Sacrae, quibus se, & alios perficiat. Sicut enim Calix consecratus non debet ipsis profanis, sed tantum Sacris impendi, sic multo magis Sacerdos per Ordines Sacros divino obsequio consecratus, debet se totum studiis, & rebus Sacris, & proximorum salutem impendere.

Hic consideratis, in particulari examinabis, quantum curam & studium adhibeas, ut his dotibus præfulgeas, & satisfacias officio Sacerdotis aut Pastoris, cujus severa ratio à te exigetur in hora mortis brevi ad futura, quando sera nimis erit emendatio. Nunc igitur necessariò faciendum est, quod tunc à te factum fuisse optabis. Deinde, per colloquium cum Deo, ad vitæ emendationem gratia humiliter postulanda est.

DIE MARTIS.

De Charitate ad imitationem Christi Sacerdoti necessaria.

Postulatà gratià ad imitandum Christum tanquam tuum Ducem, Regem, ac Magistrum, imaginare illum summâ charitate peragrante pagos & villas instar optimi Pastoris, ut oves perditas quærat, & ad viam salutis adducat.

Considera primò, Sacerdotem nulla magis virtute, quam charitate debere flagrare, tum quia fides, spes, aliaque virtutes ad iustitiam, teste Apost. 1. Cor. 13. sine illa non profunt; tum quia officium Sacerdotis vel Pastoris, tam ratione potestatis Ordinis, ut dignè conficiat & administret Sacramenta, quam Jurisdictionis, quatenus curam animarum habet, id omninò postulat. 2. Nota, typum hujus gessisse veteris Testamenti Sacerdotes, quorum functio erat ignem sacrum quotidie in altari fovere, Luc. 6. Quid enim aliud ignis ille designabat, nisi sacramentum Eucharistiam, Deum & hominem sub specie panis & vini continentem? *Deus autem ignis consumens est, Deut. 4.* qualem ignem Sacerdotes non solum quotidie conservant, sed etiam conficiunt. Deinde vestiti esse debebant cocco bis tincto, ut indicaretur Sacerdotem debere duplici charitate flagrare, in Deum scilicet, & proximum.

2. Considera, Christum Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech, Psal. 109. cujus vices obeunt omnes Sacerdotes nostri in consecrando Corpore Christi, dum ajunt. *Hoc est corpus meum*, maxime declarasse charitatem erga nos, cum instituit Apostolos in Sacerdotes. Nam B. Joannes in cap. 13. de extrema Cœna acturus præmittit, quod *in finem dilexit illos*. Deinde ex mero in eos amore instituit S. Eucharistiam, id est, excogitavit modum, quo perpetuò nobiscum realiter maneret. Ad hæc longum habuit sermonem de novo mandato charitatis. Postremò, ex nimio amore sanguinem suum pro nobis profudit. Attende quomodò imiteris: qualem charitatem Christo retribuas; an magis lucra, quam animas quæras.

3. Considera, quod Christus instituens Principem Sacerdotum & Pastorum Petrum, de charitate tantum eum percunctatus est, Joan. 21. *Simon diligis me plus his?* Et ille tantum respondit: *Domine, tu scis quia amo te.* Christus verò, *Pasce oves meas*, indicans ad pascendas doctrinâ & exemplo oves, & gubernandam Ecclesiam maxime opus esse ardenti charitate in Deum & proximum. Veri siquidem Pastoris est, Luc. 15. ovem perditam requirere, & inventam, relictis licet 99. ovibus humeris R. P. Arsdack, Tom. III.

sublatam in ovile portare. Eiusdem est adveniente lupo, & persecutione exortâ, non cum mercenario, qui non est Pastor, fugere, sed animam ponere pro ovibus, Joan. 10. Ejus est cognoscere omnes oves, easque exemplo vitæ præcedere, efficereque ut se, suamque doctrinam & vitam sequantur, quod non faciliè impetrabit, nisi multis beneficiis, & amoris indicis eas sibi devinciat, ac tandem ritibus Ecclesiæ, tanquam clave cœlesti, regnum cœlorum illis aperiat.

Hic in particulari circa hujus charitatis actus examinabit, & nova circa eam proposita Christo Domino, Sponso, Regi, ac supremo Pastori ardentè offeret.

NOTA, excitandum affectum specialem erga alios animarum Curatores, ac præsertim omnium Ordinum viros Religiosos.

Consideret Religiosos illos non esse aspernandos ex eo quod humilem vitæ statum ex imitatione & concilio Christi amplexi sint, sed potius inde erga illos præ aliis majorem venerationem concipiat, quod inde omnes sæculi Res & Spes deseruerint, eorumque pios conatus ad Dei gloriam promovere studeat. Consideret quam (præ se) præcellentem in statu forent illorum innumeri à doctrina, dotibus, parentela, gratia, virtute, si se omnes illi Clero sæculari addixissent: & quam multos nunc illis fruente, ubique ab Ecclesiasticis beneficiis, officiis, & dignitatibus exclusissent; qui illis concurrentibus ad eam minime pervenissent.

Ex altera verò parte, expendat Religiosus, se non debere cum Clerico sæculari contendere, cum amore Christi illum amplexus sit statum in quo potius illum deceat cum Clericis, aliisque pro novissimo loco concertare. Utinam hæc documenta in aliquorum animos altè descenderent, quod cederet in multo majorem Fidelium ædificationem.

DIE MERCURII.

De Puritate vitæ & Castitate in Sacerdote maxime requisita.

1. Considera, si veteris Testamenti Sacerdotes toto tempore, quo ministrabant tabernaculo, à domo & uxore abesse tenebantur (ministrabant enim per vices) quantum magis novi Testamenti Sacerdotes, qui non per vices, sed semper ministrant, debent à conjugio & omni consuetudine fœminarum, & omni impuritate abstinere. Deinde si Abimelech Sacerdos 1. Reg. 21. noluit Davidi famelico dare panes propositionis comedendos, nisi prius intellexisset eum ab uxore aliquamdiu se continuisse: & si idem populo faciendum fuit, Exod. 19. cum esset legem à Deo accepturus: Quantum magis convenit Sacerdotes nostros ab omni fœminarum contubernio alienos esse, quibus quotidie in Sacrificio Missæ corpus Domini, per panes propositionis præfiguratum, non solum sumendum, sed etiam conficiendum, manibus tractandum est. Considera, D. Paulum 1. Cor. 7. docere eos qui uxorem habent, sollicitos esse, quæ sunt mundi, ut placeant uxori, & ideo esse divisos, id est, in multas sollicitudinum partes, ut exponit Hieronymus, distractos; qui autem non habent, cogitare quæ Domini sunt, ut sint sancti corpore & spiritu. Unde consequens est Sacerdotes soli Deo adherere debere, ut cogitent quæ Domini sunt, & sint sancti corpore, & spiritu.

2. Considera, puritatem animi & corporis, non solum à divinis Scripturis, sed etiam ab omnibus Conciliis, Patribus & Doctoribus, eamque non vulgarem, in Sa-